

Doelgericht leersprongen maken met jouw leerplan als gids

Waarom?

Uit de bevestigingen van de leraren bij de sessies 'Waarop focussen met het einde van het schooljaar in zicht?' geven leraren aan dat ze ondersteuning nodig hebben om doelgericht aan de slag te gaan in hun onderwijsleerpraktijk vanuit verschillende **noden**:

- *leervertraging veroorzaakt door COVID en afstandsleren;*
- *werken met nieuwe leerplannen door Modernisering secundair;*
- *beeldvorming van de leerlingen vanuit basisopties;*
- *differentiëren/remediëren vanuit de leerplannen;*
- *kwaliteitsvol lesmateriaal ontwikkelen;*
- *werken vanuit een missie-visie-pedagogisch project van de school;*
- *klasmanagement;*
- ...

De cijfers in **Onderwijspiegel** (2020) voor 'Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader (O1) worden gerubriceerd 'volgens de verwachting', maar geven aan dat hier nog groeikansen zijn.

We willen ook de link leggen met de rubriek 'Ontwikkeling stimuleren' in het **referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK)**: leraren ondersteunen om hun eigen onderwijsleerpraktijk kritisch onder de loep te nemen en aansporen om initiatieven te nemen om hun eigen werking te optimaliseren, zodat de leerlingen er beter van worden:

- *doelgericht realiseren van een brede en harmonische vorming die betekenisvol is;*
- *hanteren van doelen die sporen met het gevalideerd doelenkader en zorgen voor samenhang tussen de doelen;*
- *hanteren van uitdagende en haalbare doelen;*
- *expliciteren van doelen en de beoordelingscriteria.*

Doelen

Deze doelen worden aangepast aan de noden van het team en de eigen schoolcontext:

- De leraar krijgt de kans om je ondersteuningsbehoefte of leervraag te formuleren/verhelderen en te delen met collega's.
- De leraar krijgt handvatten om zijn onderwijsleerpraktijk te ondersteunen:
 - om de beginsituatie van je leerlingen in kaart te brengen;
 - om te remediëren/differentiëren;
 - om de leerplandoelen te interpreteren;
 - om handelingswerkwoorden van de leerplandoelen te bereiken.
- De leraar krijgt inzicht in de samenhang van zijn leerplan en hoe hij het onderwijsleerproces hierop kan afstemmen.
- De leraar gaat concreet aan de slag met de inzichten van doelgericht leren.
- De leraar krijgt de kans om te reflecteren met collega's over de leereffecten die hij ervaart door het onderwijsleerproces af te stemmen op de leerplandoelen.

Initiatieven

Aanbodgestuurd

Kick-off en lerend netwerk

Leervertraging aanpakken met jouw leerplan als gids.

Doelgericht werken met jouw leerplan als gids.

Vraaggestuurd

Vanuit coördinatoren/TA/TAC/vakgroepen

Pedagogisch-didactisch handelen vanuit jouw (nieuwe) leerplannen: doelgericht werken: interpretatie en situeren van leerplandoelen.

Als onderdeel van andere trajecten en interventies

Leraren ondersteunen om 'doelgericht te werken' komt aan bod als eerste onderdeel in de volgende trajecten en interventies:

- kwaliteitsvol lesmateriaal ontwikkelen;
- kwaliteitsvol lesgeven;
- binnenklasdifferentiatie;
- doelgericht werken vanuit visie - missie - pedagogisch project van de school;
- motivatie;
- ...

Aanpak

Standaard voorzien we een drietal sessies maar deze worden aangepast aan de noden van het team en de eigen schoolcontext:

- **sessie 1** Vanuit de leervragen of ondersteuningsbehoeften leren de leraren hun leerplannen als gids te gebruiken. Aan de hand van handvatten krijgen de leraren inzichten om de beginsituatie van hun leerlingen in kaart te brengen en om hun onderwijsleerproces af te stemmen op de leerplandoelen.
- **sessie 2** We brengen leraren samen en wisselen ideeën uit, delen inzichten en materiaal. We gaan concreet aan de slag om het onderwijsleerproces af te stemmen op de leerplandoelen.
- **sessie 3** We reflecteren over de leereffecten die we ervaren hebben door het onderwijsleerproces af te stemmen op het leerplan. Er is ruimte voorzien om ideeën uit te wisselen rond eventuele verdere concrete realisaties.

Strategie en methode:

Na de inschrijving en/of intakegesprek polsen we naar de achtergrond van de deelnemers: vak(ken), graad, ondersteuningsbehoeften i.v.m. het thema. We gebruiken het leerplan als leidraad. Na het aanreiken van handvatten gaan we concreet aan de slag. We toetsen het onderwijsleerproces af op de leerplandoelen. We delen onze praktijkervaringen.

Engagement:

Om concreet aan de slag te kunnen gaan, brengen leraren hun leerplannen mee. Ze engageren zich om leervragen te formuleren, om de nieuwe inzichten toe te passen in de praktijk en praktijkervaringen te delen met de deelnemers.

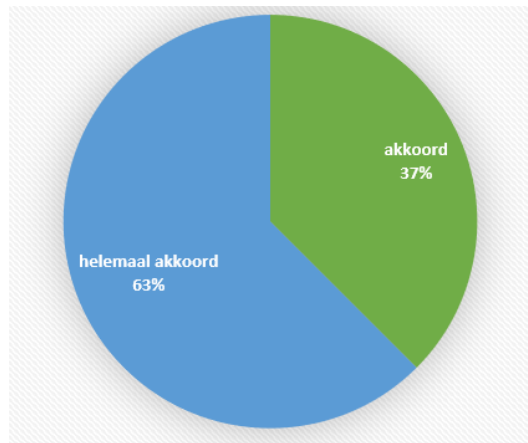
Effecten van de begeleidingen

Bereik - doelgroep

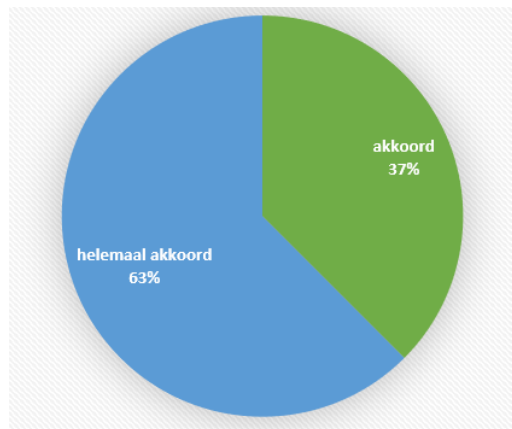
De doelgroep bestaat vooral uit:

- leraren;
- vakgroepen;
- coördinatie/TAC/TA.

Ik ervaar deze begeleiding als een meerwaarde voor mijn dagelijkse praktijk.

Ik neem uit deze begeleiding elementen mee die ik zal toepassen in mijn klaspraktijk.

Welke elementen zijn voor jou dadelijk inzetbaar in jouw dagelijkse klaspraktijk?

- *Gebruik van de juiste werkwoorden!*
- *Bij de start al meteen de juiste beginsituatie hebben van je leerlingen.*
- *Concrete voorbeelden van activiteiten om doelen te bereiken.*
- *Klasmanagement - bestudering van het leerplan.*
- *Noteren van leerplandoelen in mijn cursus.*
- *Interpretatie handelingswerkwoorden in de leerplandoelen.*
- *De tips/handvatten, beginsituatie concretiseren, verbinding maken, handelingsgericht werken, belang leeromgevingen, projectmatig werken.*
- *Verbinding maken met de leerlingen: peilen naar voorkennis, zelfreflectie bij toetsen ...*
- *Differentiëren, verschillende werkvormen aangeleerd.*
- *Differentiatie via werkvormen, handelingswerkwoorden leerplandoelen.*
- *Aan de slag met het aangereikte materiaal.*

Geef enkele voorbeelden van aanpassingen die je deed.

- Doelgericht werken vanuit de beginsituatie van de leerlingen en vanuit een context.
- Werkmethode aftoetsen op leerplan. Het leerplan gebruiken als gids.
- Door in te zetten op het handelingswerkwoord wordt er meer praktijk voorzien.
- Door mijn doel kenbaar te maken in het begin van de les zijn mijn leerlingen meer gemotiveerd.
- Ik bereid mijn lessen meer bewust voor: 'Welk gedrag moeten mijn leerlingen stellen na mijn les' in plaats van 'Wat ga ik morgen zien'.

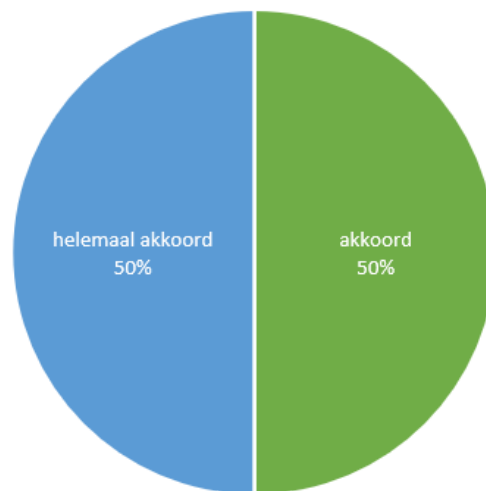
Wat miste je aan aanpak om elementen dadelijk in te zetten in jouw klaspraktijk?

- *Didactisch materiaal om praktijklokaal aan te kleden.*
- *Leerplandoelen: hoe evalueren?*
- *Meer concrete voorbeelden omtrent projectmatig werken.*

Geef enkele voorbeelden van effecten die je merkt bij de leerlingen.

- *Ze werken meer gemotiveerd: ze weten wat van hun wordt verwacht.*
- *De leerlingen zijn meer betrokken met de les omdat ik nu meer vertrek vanuit hun voorkennis.*
- *Contextgericht werken laat leerlingen het nut zien van het te bereiken doel.*

Ik deel wat ik geleerd heb doorheen deze begeleiding met mijn collega's in mijn school.

Wat heeft jou het meeste geholpen tijdens deze begeleiding? Welke werkvormen spreken jou het meeste aan?

- *Uitwisseling van praktijkvoorbeelden en reflecteren.*
- *Het interpreteren van de leerplandoelen aan de hand van de handelingswerkwoorden, de context en inhoud.*
- *Het concreet aan de slag gaan met het leerplan. (= gids en niet de werkmethode)*
- *Interactieve werkvormen tijdens de inspiratie werken inspirerend voor de eigen praktijk.*

- *Het kenbaar maken van de doelen en werken vanuit een context aangepast aan beginsituatie van de leerlingen.*
- *Uitwisseling van praktijkvoorbeelden en reflecteren.*

Welke ondersteuning heb jij verder nodig tijdens de vervolgsessie?

- *Welk thema/onderdeel in mijn werkmethode hoort thuis bij welk leerplandoel. Niet altijd eenvoudig en soms verwarrend.*
- *Differentiëren blijft een moeilijk iets.*
- *Belangrijk te weten dat ik bij een pedagogisch begeleider met mijn vragen terecht kan als ik aan de slag ga met de nieuwe leerplannen.*

Wat wil je ons nog meegeven?

- *Het was een heel leerrijke nascholing. Aan te raden voor iedereen!*
- *Ik breng deze info zeker over aan mijn collega's!*
- *Ik werk momenteel nog niet met de nieuwe leerplannen maar ik kan zeker de tips toepassen in mijn klassen.*

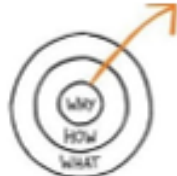
Materialen

- Interactieve werkvormen: Wooclap, Padlet, Mentimeter, Forms ...
- Interactieve presentatievorm: Sway
- Golden circle, Sinek
- Referentiekader Onderwijskwaliteit
- [Katholieke dialogeschool](#)
- [Vormingscirkel](#)
- Handelingswerkwoorden
- Leerplannen
- JAL-documenten
- Binnenklasdifferentiatie (E. Castelein)

Vademecum voor
zorgbreed en kansrijk
onderwijs

Golden circle Sinek

Katholieke dialogeschool
Visie scholen

Vormingscirkel

Fiche
handelingswerkwoorden

Het OK: referentiekader
voor onderwijskwaliteit

Interpreteren van
leerplandoelen

Integratie in het
onderwijsleerproces

Leerplannen

Succesfactoren en hindernissen

- *Ondersteuning bieden vanuit de leervragen en ondersteuningsbehoeften van leraren.*
- *Aanpak via interactieve werkvormen inspireert leraren voor hun eigen onderwijsleerpraktijk.*
- *Praktijkervaringen delen met elkaar en samen reflecteren.*
- *Aanreiken van handvatten, tools, kaders die onmiddellijk inzetbaar zijn in de praktijk.*
- *Kleine succeservaringen op de klasvloer door het engagement draagt bij tot een growth mindset bij de leraren.*
- *Deelname van coördinator, leerlingenbegeleider, TA, TAC zorgt voor multiplicatoreffect op scholen.*
- *Tijd en ruimte voorzien voor leraren om zich te professionaliseren binnen schooluren.*

- *Leraren vragen naar nog meer praktijkvoorbeelden.*
- *Fixed mindset: niet openstaan voor veranderingen.*
- *Online sessies (camera uit) bemoeilijkt de interactie.*
- *Gebrek aan visie op beleidsniveau.*